

MÜDEK AKREDİTASYON DENEYİMİ

Prof. Dr. Ergün KÖSE
MCBÜ Mühendislik Fakültesi
Gıda Mühendisliği Bölümü

2017

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK)

- **Mayıs 2002:** Mühendislik Dekanlar Konseyi (MDK) tarafından mühendislik programlarının değerlendirilmesi için Mühendislik değerlendirme Kurulu (MÜDEK) adıyla bağımsız bir sivil toplum platformu oluşturdu.
- **Ocak 2003:** MÜDEK ilk Program Değerlendiricileri Eğitim Çalıştayı'nı düzenledi.
- **Ağustos 2003:** MÜDEK Program Değerlendirmesi faaliyetlerine başladı.
- **Ocak 2007:** MÜDEK bir derneğe dönüşerek tüzel kişilik kazandı: Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (kısa adı MÜDEK)

MÜDEK'İN AMACI

- Farklı disiplinlerdeki mühendislik eğitim programları için **akreditasyon, değerlendirme ve bilgilendirme çalışmaları** yaparak, Türkiye'de mühendislik eğitiminin kalitesinin yükseltilmesine katkıda bulunmak.
- Böylece, güncel ve gelişmekte olan teknolojileri kavrayan, daha iyi eğitilmiş ve daha nitelikli mühendisler yetiştirilerek, toplumun refahının ileri götürülmesini sağlamak.

ÇIKTI-TEMELLİ DEĞERLENDİRME

Çıktı: Hedef kitlede meydana gelen değişiklik veya gelişme

Eğitim değerlendirmesinde bu değişiklik/gelişme öğrencinin eğitim süresince edindiği bilgi, beceri ve davranışlardan oluşur.

Akreditasyon sürecindeki kurum/program çıktılarını açıkça belirlemek, ilan etmek ve bunları mezununa kazandırdığını ispatla yükümlüdür.

MÜDEK'in Temel Özellikleri

- Tümüyle bağımsız bir sivil toplum örgütü (Dernek)
- Gönüllüler tarafından oluşturulmuş ve yürütülmektedir. (İdari kadro hariç)
- Akreditasyon kararlarında son yetkili
- Temel etkinlikleri:
 - ❖ Mühendislik lisans ve yüksek lisans programlarının değerlendirilmesi ve akreditasyonu
 - ❖ Program değerlendiricilerinin ve öğrenci değerlendiricilerin seçimi ve eğitimi
 - ❖ Program yöneticilerinin ve öğretim üyelerinin program değerlendirmesi konusunda bilgilendirilmesi ve eğitimi
 - ❖ Değerlendirme ölçütlerinin gözden geçirilmesi ve yenilenmesi

MÜDEK'in Ulusal ve Uluslararası Tanınması

- MÜDEK daha henüz dernekleşmeden 17 Kasım 2006 tarihinde Avrupa Mühendislik Eğitimi Akreditasyon Ağı ENAEE (European Network for Accreditation of Engineering Education) üyesi oldu
- 16 Kasım 2007 tarihinde Yükseköğretim Kurumu (YÖK) tarafından mühendislik programlarına yönelik ulusal akreditasyon kurulumu olarak resmen tanındı.
- 21 Ocak 2009 tarihinden itibaren akredite edeceği mühendislik lisans programlarına EUR-ACE (First Cycle) Label vermek üzere ENAEE tarafından yetkilendirildi.
- 15 Haziran 2011 tarihinde Washington Accord (WA)'a Signatory (Tam Üye) oldu.

MÜDEK Akreditasyonunun Artı Değerleri

EUR-ACE Etiketi: FEANI (European Federation of National Engineering Associations) Kayıt Listesi EUR-ACE etiketi veren kuruluşları otomatik olarak kaydetmektedir. Bu etiket, ayrıca, 13 akreditasyon kuruluşu tarafından karşılıklı tanınma sağlıyor.

WA Tam Üyeliği: ABET, EC-UK, JABEE gibi 17 akreditasyon kuruluşu, MÜDEK akreditasyonunu eşdeğer kabul etmektedir. Eşdeğerlik, IntPE (International Professional Engineer) etiketi için gerekenler listesinin birinci sırasındadır.

Yükseköğretimde Yeterlilikler: MÜDEK lisans ve lisans üstü çıktıkları, Mesleki Yeterlilik Kurumunun Yükseköğretimde Yeterlilik çerçevelerini her iki seviyede de karşılamaktadır. Ulusal Yeterlilikler, AYÇ (European Qualification Framework) içinde bir alt kümedir.

MÜDEK Değerlendirme ve Akreditasyon Sürecinin Temel Özellikleri

- MÜDEK, Üniversite, Fakülte ya da Bölümleri değil, PROGRAMLARI DEĞERLENDİRİP AKREDİTASYON VERİYOR.
- Sıralama yapmıyor, programları önceden bilinen DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİYOR.
- Değerlendirme ölçütlerini yeterince sağlayan programlara BELİRLİ SÜRE İÇİN GEÇERLİ AKREDİTASYON VERİLİYOR.
- Değerlendirme süreci, değerlendirme ölçütleri ve ilgili prosedürler <http://www.mudek.org.tr/> adresinden indirilebilecek kamuya açık belgelerde tanımlı.
- Kurumlar akreditasyon başvurularını GÖNÜLLÜ olarak yapıyorlar.
- MÜDEK program değerlendirmesi ÜCRET karşılığı yapılıyor.

MÜDEK Değerlendirme ve Akreditasyon Sürecinin Temel Özellikleri

- Değerlendirme süreci, akreditasyon başvurusu yapan programın hazırladığı **ÖZDEĞERLENDİRME RAPORU'NU** MÜDEK'e göndermesiyle başlıyor.
- Değerlendirme MÜDEK MAK tarafından oluşturulan değerlendirme takımları tarafından yapılıyor.
- Değerlendirme süreci kapsamında 3 günlük kurum ziyareti yapılıyor.
- Akreditasyon kararını MÜDEK MAK veriyor ve ilgili kuruma bu kararla birlikte ayrıntılı değerlendirme raporu yollanıyor.
- Akreditasyon süresi 5 yıl ile sınırlı.
- Yetersizliklere bağlı olarak daha kısa sürede (1 ya da 2 yıl) ara değerlendirme yapılması söz konusu.

MÜDEK Program Değerlendirme ve Akreditasyon Etkinlikleri

	2003-2015 Toplam	2015-2016 devam eden	2016-2017 planlanan
Programları değerlendirilen Üniversiteler	40	31	32
Farklı disiplinler	23	18	26
Toplam program değerlendirmeleri	588 (223) *	112 (60) *	139 (62)
Akreditasyon verilen/uzatılan programlar ***	248 [68] **		

* Bazı programlar birden fazla kez değerlendirilmiştir. **1 ekim 2015 itibarıyla

***21.01.2009 tarihinden sonra akredite edilmiş/akreditasyonu yenilenmiş programlara EUR- ACE Etiketi verilmiştir. 15.06.2011 tarihinden sonra akredite edilmiş/akreditasyonu yenilenmiş programlar Washington Accord kapsamında tanınmaktadır. [] kısa süreli () ara değerlendirmeler

MÜDEK Program Değerlendirme ve Akreditasyon Etkinlikleri

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ MÜDEK AKREDİTASYONU ALMIŞ BÖLÜMLER

BÖLÜMLER	ÖRGÜN ÖĞRETİM	İKİNCİ ÖĞRETİM
Gıda Mühendisliği	MÜDEK	MÜDEK
İnşaat Mühendisliği	MÜDEK	MÜDEK
Makina Mühendisliği	MÜDEK	MÜDEK

MÜDEK Mühendislik Lisans Programları Değerlendirme Ölçütleri

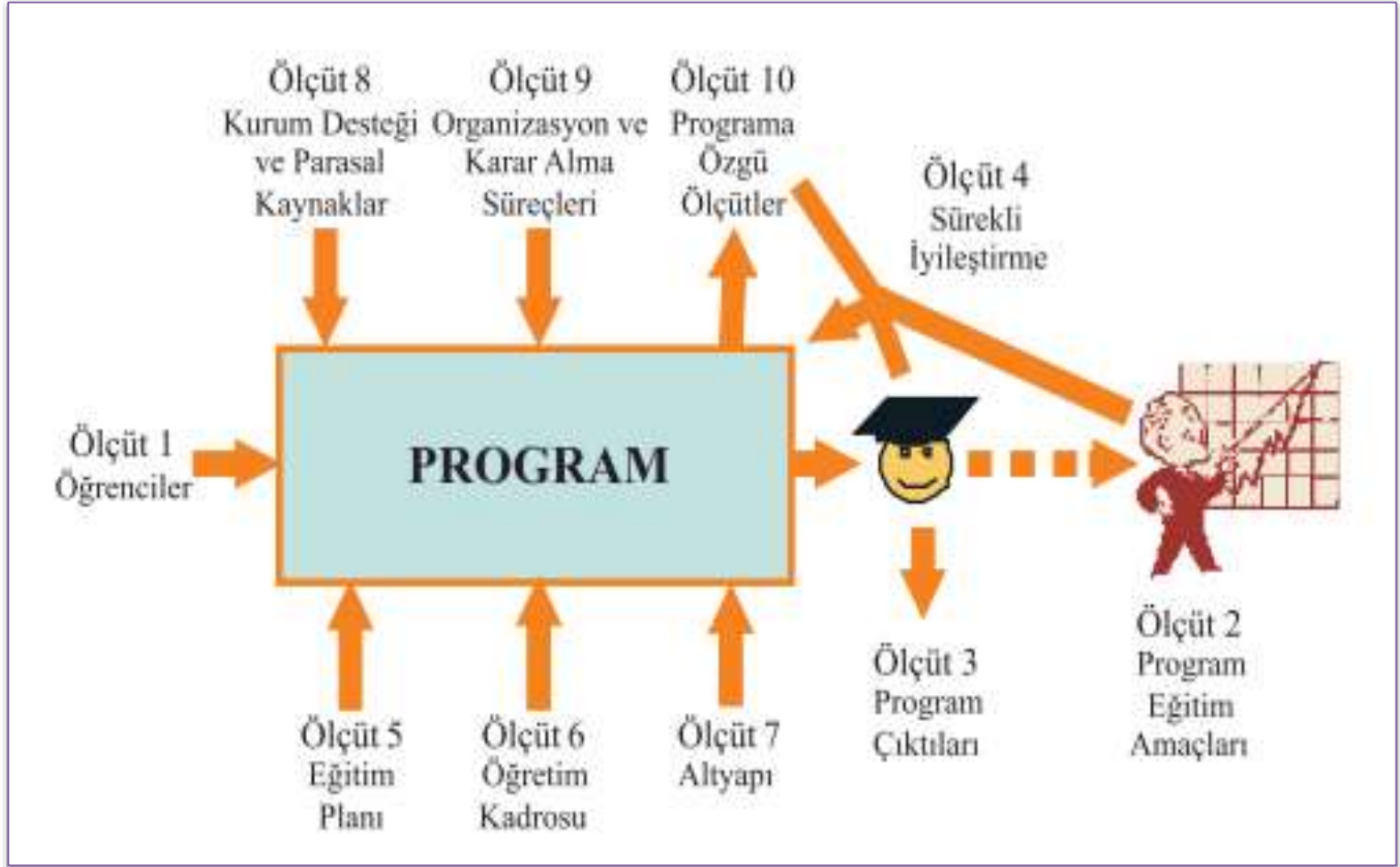
Ölçütlerin Oluşumunda İki Temel İlke

1. Programların belli bir minimumu sağlayıp sağlamadığının saptanmasında seviye (düzey) belirleyicisi olmak.
2. Dört yıllık mühendislik lisans programlarının, mühendislik eğitiminde ihtiyaç duyulan diğer değişik düzeydeki eğitimlerden farkını vurgulamak, değerlendirilen programları bu açıdan incelemek.

MÜDEK Mühendislik Lisans Programları Değerlendirme Ölçütleri

1. Öğrenciler
2. Program Eğitim Amaçları
3. Program Çıktıları
4. Sürekli İyileştirme
5. Eğitim Planı
6. Öğretim Kadrosu
7. Altyapı
8. Kurum Desteği ve Parasal Kaynaklar
9. Organizasyon ve Karar Alma Süreçleri
10. Programa Özgü Ölçütler

MÜDEK ölçütlerinin Mühendislik Programı ile ilişkisi

Ölçüt 2 - Program Eğitim Amaçları

Program Eğitim Amaçları: Programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımlayan genel ifadeler.

2.1 Değerlendirilecek her mühendislik programı için program **EĞİTİM AMAÇLARI** tanımlanmış olmalıdır.

2.2 Bu amaçlar;

- (a) MÜDEK program eğitim amaçları tanımına uymalıdır,
- (b) kurumun, fakültenin ve bölümün özgörevleriyle uyumlu olmalıdır,
- (c) programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını **sürece dahil ederek** belirlenmelidir,
- (d) kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır,

Ölçüt 2 - Program Eğitim Amaçları

- (d) kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır,
- (e) programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

2.3 Programın eğitim amaçlarına ulaşıldığını belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır. Bu süreç yardımıyla program eğitim amaçlarına ulaşıldığı kanıtlanmalıdır.

Ölçüt 3 - Program Çıktıları

3.1 Program çıktıları, öğrencilerin mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken ve mezuniyetlerinden sonra program eğitim amaçlarına ulaşabilmeleri için gerekli olan bilgi, beceri ve davranışları tanımlayan bileşenlerinin tümünü kapsamalı ve MÜDEK tarafından belirtilen 11 niteliği içerecek biçimde tanımlanmalıdır.

3.2 Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

3.3 Mühendislik programları, mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarına sahip olduklarını kanıtlamalıdır

Ölçüt 10. Disipline Özgü Ölçütler

Disipline özgü ölçütler, belirli bir mühendislik disiplinindeki eğitim planına yönelik ek ölçütleri tanımlamaktadır.

10.1 Her program, ilgili Disipline Özgü Ölçütleri sağlamalıdır.

10.2 Bir programın, adı nedeniyle, birden fazla ölçüt kümesine ait olması durumunda, ilgili her kümedeki ölçütleri sağlaması gerekir.

Ölçüt 10. Disipline Özgü Ölçütler

ENDÜSTRİ VE BENZERİ ADLI MÜHENDİSLİK PROGRAMLARININ DİSİPLİNE ÖZGÜ ÖLÇÜTLERİ

- Bu program ölçütleri adlarında “endüstri” ve benzeri nitelemeler bulunan programlar içindir.
- Mezunların insan, malzeme, bilgi, teçhizat ve enerji içeren entegre sistemlerin tasarlanması, geliştirilmesi, uygulanması ve iyileştirilmesi konularında beceri sahibi olduğu kanıtlanmalıdır.
- Program, ayrıca, sistem entegrasyonunu sağlamaya yönelik, uygun analitik ve deneysel yöntemler ile hesaplama yöntemleri konusunda kapsamlı bilgi vermelidir.

Ölçütleri Bulunan Disiplinler (2015-2016 dönemi)

1. Biyomühendislik	2. Çevre Mühendisliği
3. Elektrik ve Bilgisayar Mühendisliği	4. Endüstri Mühendisliği
5. Fizik Mühendisliği	6. Gemi ve Deniz Mühendisliği
7. Gıda Mühendisliği	8. Havacılık Mühendisliği
9. İnşaat Mühendisliği	10. Kimya Mühendisliği
11. Jeoloji, Hidrojeoloji
Jeofizik Mühendisliği	12. Jeodezi ve Fotogrametri ve
Mühendisliği
13. Maden Mühendisliği	14. Makina Mühendisliği
15. Metalurji ve Malzeme Mühendisliği	16. Nükleer Mühendisliği
17. Petrol Mühendisliği	18. Tekstil Mühendisliği
19. Üretim Mühendisliği	20. Yazılım Mühendisliği
21. Orman ve Orman End. Mühendisliği	22. Enerji Mühendisliği
23. Mekatronik Mühendisliği	24. Otomotiv Mühendisliği

Müdek Akreditasyonuna başvuracak programlara Öneriler

- Programları için MÜDEK akreditasyonuna başvuracak kurum yetkililerinin, başvurularından 2-3 yıl önce MÜDEK in kurum yöneticileri ve ilgili öğretim üyeleri için düzenledikleri çalıştaylara katılması iyi bir başlangıç olacaktır.
- Oluşturulan akreditasyon sisteminin öğretim elemanlarınca iyi anlaşılmış ve benimsenmiş olması önemlidir
- Kurum yöneticilerinin ve ilgili öğretim üyelerinin mühendislik eğitiminde kalite güvencesi, sürekli iyileştirme, akreditasyon gibi konularda yapılan toplantılara, seminerlere katılmaları ve literatürü takip etmeleri kurumdaki kalite güvencesi ve sürekli iyileştirme kültürünü geliştirmeleri önemlidir.
- Bu alanda yapılacak çalışmaların sürdürülebilir olabilmesi için öğretim elemanlarının özverili çabaları, başta üniversite yönetimleri tarafından olmak üzere değişik mekanizmalarla bir biçimde özendirilip desteklenmelidir.

Dinlediğiniz için teşekkürler...